

SADRŽAJ:

/ OBUSTAVLJEN PROJEKT REGULACIJE DUNAVA
/ KAKO ZAŠTIĆENA PODRUČJA MOGU DOPRINIJETI LOKALNOM RAZVOJU?
/ DUGOGODIŠNJEM ISPUŠTANJU OTPADNIH VODA U RIJEKU DRAVU NAPOKON DOLAZI KRAJ
/ ZAŠTITA DROPLJE U DONJOJ AUSTRIJI
/ ZAŠTO UNIŠTAVAMO POSLJEDNJE KOLONIJE BREGUNICA?

Broj 03 / godina 2014

OBUSTAVLJEN PROJEKT REGULACIJE DUNAVA

U slučaju regulacije Dunava ugrozilo bi se područje Parka Prirode Kopački rit i Specijalni rezervat prirode Gornje Podunavlje, a upravo ova područja predstavljaju srce Europske Amazone i najvredniji dio Prekograničnog Rezervata Biosfere Mura - Drava - Dunav.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je koncem ožujka izdalo rješenje o obustavi postupka procjene utjecaja na okoliš uređenja vodnog puta i regulacijskih radova na Dunavu i to na zahtjev Agencije za vodne putove. Regulaciju Dunava u dužini od 53 km pokrenula je Agencija za vodne putove 2011. godine i tada su se oglasile mnogobrojne organizacije upozoravajući na štetnost predviđenih radova i ističući važnost nereguliranog Dunavskog sliva i njegovih poplavnih staništa. U slučaju realiziranja planova regulacije Dunava, ugrozilo bi se područje Parka prirode Kopački rit, Specijalni rezervat prirode Gornje Podunavlje u Srbiji, te poplavna područja u Mađarskoj, a upravo ova područja predstavljaju srce Europske Amazone, najbolji prirodni štit od poplava tog područja, ali i najvredniji dio Prekograničnog Rezervata Biosfere Mura-Drava-Dunav. Stoga je odustajanje od preskupih, ekološki štetnih i potpuno nepotrebnih regulacija odlična vijest za zaštitu prirodnih vrijednosti i ekonomski razvoj ovog područja.

Projektu regulacije Dunava protivila se i Europska komisija i Europski parlament jer je u potpunoj suprotnosti sa zakonima koje provodi EU, a pojedine ekološke organizacije poput Zelenog Osijeka, WWF-a, Hrvatskog društva za zaštitu ptica i prirode te ostali partneri sudjelovali su 2012. godine u organiziranju i uručanju peticije sa 20.000 potpisa, Mireli Holy, tadašnjoj ministrici zaštite okoliša uz molbu da Vlada ne dozvoli uništavanje Dunava i Kopačkog rita.

Objava Ministarstva: http://puo.mzoip.hr/UserDocsImages/Rjesenje_01_04_2014_1.pdf

KAKO ZAŠTIĆENA PODRUČJA MOGU DOPRINIJETI LOKALNOM RAZVOJU!?

Nedovoljna komunikacija upravljača zaštićenim prirodnim područjima prema suradnji s lokalnim stanovništvom, turističkim subjektima i drugim dionicima zainteresiranim za obavljanje održivih djelatnosti unutar i u neposrednoj blizini zaštićenih prirodnih područja, problem je koji je istaknut kroz raspravu sudionika seminara.

Zeleni Osijek u travnju ove godine u sklopu IPA prekograničnog projekta „Živi Dunav“ organizira pet seminara na kojima želi predstaviti zaštićena područja i „zelene ekonomije“ u Osječko-baranjskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji, istaknuti pozitivne i negativne trendove u njihovu upravljanju i korištenju, te pokušati pronaći mogućnosti lokalnog razvoja u zaštićenim područjima. Na održanim seminarima u Osijeku, Vukovaru, Belom Manastiru i Iloku okupilo se preko 200 sudionika, a posljednji, peti seminar se planira održati krajem ovog mjeseca u Donjem Miholjcu. Sudionici seminara, predstavnici nevladinih organizacija, lokalne samouprave, upravljača zaštićenim prirodnim područjima, turističkih zajednica i djelatnika u turizmu, obrazovnih ustanova te građani, pokušali su identificirati glavne probleme s kojima se suočavaju u svom djelovanju i pronaći adekvatna rješenja za održivo korištenje prirodnih bogatstava. Kroz kvalitetnu raspravu istaknut je problem nedovoljne komunikacije upravljača zaštićenim prirodnim područjima prema suradnji s lokalnim stanovništvom, turističkim subjektima i drugim dionicima zainteresiranim za obavljanje održivih djelatnosti unutar i u neposrednoj blizini zaštićenih prirodnih područja. Svijest ljudi o potrebama očuvanja prirode na vrlo je niskoj razini, odjeli zaštite okoliša u jedinicama lokalne i regionalne samouprave su podkapacitirani, a unutar sektorska i međusektorska suradnja gotovo ne postoji.

Rješenje navedenih problema moguće je jedino poboljšanjem suradnje svih zainteresiranih dionika. Uočeni problemi zaštite prirode i održivog razvoja u zaštićenim područjima ali i rješenja do kojih će se doći tijekom seminara, uvrstiti će se u Akcijski plan prekogranične suradnje, koji će se koristiti kao preporuka za buduće planove revitalizacija rijeka, planove upravljanja i zaštite zaštićenih područja, investicijskih i prostornih planova u Srednjem Podunavlju. Sudionici su imali priliku pogledati i izložbu fotografija lokalnih autora pod nazivom „Srednje Podunavlje – srce europske Amazone“ koja predstavlja zaštićena područja Srednjeg Podunavlja, dobrobiti i usluge ekosustava te ugroženost zaštićenih vrsta i riječnog ekosustava Drave i Dunava zbog različitih regulacijskih radova.

DUGOGODIŠNJEM ISPUŠTANJU OTPADNIH VODA U RIJEKU DRAVU NAPOKON DOLAZI KRAJ

Desna obala Drave se već godinama zagađuje izravnim ispuštanjem gradske kanalizacije u rijeku.

Europskim novcem koji je odobren Hrvatskoj u Osijeku će biti izgrađen kanalizacijski pročistač vrijedan 180 milijuna kuna. Riječ je o uređaju koji će se nalaziti uz postojeći kanalizacijski ispušt u rijeku Dravu kod Nemetina kojime će se znatno podići razina ekoloških standarda kada je riječ o obradi kanalizacijskih voda prije ispuštanja u prirodu. Desna obala Drave, iako spominjana kao jedna od najljepše uređenih obala u Hrvatskoj, godinama je imala problem zbog ispuštanja gradske kanalizacije u rijeku. Ponajprije se to odnosilo na aktivne kanale (takozvane šajs kanale) kojima su izravno u rijeku, bez prethodnog pročišćavanja, ispuštane otpadne vode. Velike osječke tvrtke Kandit i Šećerana, ali i Klinička bolnica Osijek bili su među najvećim zagađivačima, no daleko veći problem su bila osječka kućanstva, tisuće njih, iz kojih je ispuštana voda zagađena nitratima, deterdžentima, pesticidima... Istraživanja koja su provodili osječki ekolozi otkrila su čak osam stotina većih zagađivača Drave, među kojima je bilo mnogo

Novi kanalizacijski pročištač će pokrivati potrebe svih otpadnih komunalnih i industrijskih voda te potrebe 170 tisuća stanovnika Osijeka i okolice.

malih tvrtki koje se nisu pridržavale pravilnika o otpadnim vodama grada Osijeka, a desetljećima nitko nije vodio brigu i sve je završavalo u Dravi. Ova će investicija omogućiti da se sve otpadne vode grada Osijeka i šire okolice prerade i ispuste u Dravu bez štetnih posljedica od čega će izravnu korist imati ne samo Drava i Dunav već i Park prirode Kopački rit. Nedvojbeno je riječ o strateški vrlo važnoj i iznimno krupnoj investiciji koja prelazi lokalne okvire te su u realizaciju uključene i Hrvatske vode te država, a većina novca stigla je iz strukturnih fondova Europske unije. Bit će ovo jedan od najvećih sličnih pročištača u jugoistočnom dijelu Europe, ujedno i tehnološki najzahtjevnija investicija Vodovoda ikada. On će služiti za pročišćavanje svih otpadnih komunalnih i industrijskih voda Osijeka i prigradskih naselja, a očekuje se da će to biti dugoročno rješenje za Osijek i okolicu jer će pročištač pokrivati potrebe 170 tisuća stanovnika.

ZAŠTITA DROPLJE U DONJOJ AUSTRIJI

U Donjoj Austriji je zaštita droplje, najteže i izgledom najzanimljivije ptice koja leti, podignuta na višu razinu. U sklopu LIFE+ projekta su, na četiri lokacije koje se nalaze u pograničnom području sa Slovačkom, Češkom i Mađarskom, premješteni postojeći električni vodovi ispod tla i to u dužini od 33 km. Ostvarena je suradnja između lokalnih i regionalnih stručnjaka s više od 500 poljoprivrednika i oko 100 lovaca te je dogovoreno da će poljoprivrednici prilagoditi svoj način obrađivanja zemlje, koji uključuje pokrivanje polja zimi i sustav rotacije usjeva pogodan za droplju. Kako to uključuje dodatan rad s njihove strane, svaki poljoprivrednik dobiva dodatnu financijsku podršku iz Agroekološkog programa EU-a u Austriji. Rezultat svih ovih aktivnosti jest dugoročno povećanje populacije droplji u Donjoj Austriji na što su svi dionici vrlo ponosni. Više o projektu pročitajte na stranici: <http://www.grosstrappe.at/indexe.html>

ZAŠTO UNIŠTAVAMO POSLJEDNJE KOLONIJE BREGUNICA

Bregunica čadavica je ptica selica iz porodice lastavica, duga svega 12 cm. Rasprostranjena je po cijeloj Europi, a u Hrvatskoj naseljava panonsku nizinu, duž većih rijeka. Gnijezdi se u kolonijama koje broje dvanaestak do nekoliko stotina parova i upravo brojnost parova je ono što ovu vrstu čini živim elementom riječnih ekosustava. Najbrojnije su u gornjem toku Drave, gdje se gnijezdi više od 11 000 parova, što je oko 70 posto hrvatske populacije ovih ptica. Ove simpatične ptice se gnijezde u strmim riječnim obalama rijeka i upravo ta područja su jedna od najugroženijih staništa u Hrvatskoj. Zbog raznih intervencija poput izgradnje nasipa, učvršćivanje korita rijeka, izgradnja obaloutvrda, regulacija niskih vodostaja, izgradnja hidrocentrala, uzrokovana je promjena sistema riječnih plavnih područja i cjelokupne morfologije riječnog toka. Nedavna izgradnja obaloutvrde u dužini 320 metara na desnoj obali Drave na 65 rkm u potpunosti je uništila najveću i posljednju koloniju bregunica na cijelom području rijeke Drave od njenog ušća do Donjeg Miholjca, a upravo ova kolonija je pojedinih godina imala i do 1500 parova bregunica.

Više o bregunicama pročitajte na: <http://www.wildcroatia.net/blog/217-zivi-svijet-sprudova-i-strmih-obala>

Projektni partneri:

IZDAVAČ: Zeleni Osijek

Ovaj projekt financira Europska unija
This project is funded by the European Union

www.living-danube.eu

Vlada Republike Hrvatske
Ured za udruge

Projekt sufinancira